

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **B. T.**, zast. JUDr. Pavlínou Tomanovou Sabovou, advokátkou, se sídlem Kostelní náměstí 16, Prachatice, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. 12. 2008, č. j. 2 Cad 185/2008 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně podala dne 16. 10. 2008 u Krajského soudu v Českých Budějovicích žalobu proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 28. 8. 2008, č. X. Tímto rozhodnutím žalovaná rozhodla podle § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve věci přeplatku vzniklého na důchodu paní B. T., zemřelé dne 18. 2. 2006, vyplaceného po jejím úmrtí, tak, že žalobkyně je povinna vrátit vzniklý přeplatek ve výši 8920 Kč České správě sociálního zabezpečení do 15 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Žalobkyně v podané žalobě uvedla, že je pravdou, že dne 18. 2. 2006 zemřela její matka, paní B. T., která byla poživatelkou starobního a vdovského důchodu ve výši 9236 Kč měsíčně. Dne 16. 2. 2006 byl na účet matky žalobkyně vyplacen žalovanou důchod ve výši 9236 Kč. Výplata důchodu byla uskutečněna ještě před smrtí matky žalobkyně a byla tudíž součástí dědického řízení, které bylo ukončeno usnesením Okresního soudu ve Strakonici ze dne 1. 6. 2006, č. j. 15D 180/2006 - 69. Žalobkyně namítala, že pokud došlo k výplatě důchodu dne 16. 2. 2006, mohla s ním zůstavitelka volně disponovat a nakládat. Tvrdila rovněž, že své matce před její smrtí půjčila finanční hotovost, neboť její matka věděla, že již má důchod připsaný na svém účtu a nebude tedy mít problém půjčené finanční prostředky žalobkyni vrátit. K výběru peněz z účtu však došlo až dne 20. 2. 2006, tedy po smrti matky žalobkyně. Jednalo se však o úhradu dluhu, který vznikl matce vůči žalobkyni z titulu shora zmiňované půjčky. Žalobkyně dále uvedla, že zůstatek na účtu zdědila na základě usnesení Okresního soudu ve Strakonici ze dne 1. 6. 2006, č. j. 15D 180/2006 - 69 a nemá důvod vracet tyto finanční prostředky vyplacené k rukám matky ještě za jejího života. Poukázala na § 118 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., § 64 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., a vyjádřila přesvědčení, že s ohledem na skutečnost, že v době výplaty dávky byla příjemcem důchodu její matka, která se žádného zaviněného protiprávního jednání nedopustila a dávku přijala v dobré víře, pak žalobkyni ani její matce nevznikla žádná povinnost vracet správně vyplacenou dávku, když tato byla vyplacena ještě za života oprávněné osoby (matky žalobkyně), nikoli až po její smrti. Rozhodnutí žalované považuje žalobkyně za nezákonné také proto,

že jí ukládá povinnost vrátit vzniklý přeplatek, ačkoliv žalobkyně je osoba odlišná od oprávněného příjemce dávky. Žalobkyně rozhodnutí žalované vytkla rovněž chybějící bližší odůvodnění, v čemž spatřovala nepřezkoumatelnost tohoto rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 s. ř. s. Požádala o přiznání odkladného účinku žaloby. Tuto žádost odůvodnila tím, že jí hrozí nenahraditelná újma a tím, že přiznání odkladného účinku žaloby není v rozporu s veřejným zájem ani se nedotkne nepřiměřeným způsobem práv třetích osob. S ohledem na shora uvedené navrhl, aby krajský soud rozhodnutí žalované ze dne 28. 8. 2008, č. j. 285 424 079, zrušil, vrátil jí věc k dalšímu řízení, a uložil žalované povinnost uhradit žalobkyni náklady řízení do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobkyně.

Krajský soud rozsudkem ze dne 15. 12. 2008, č. j. 2 Cad 185/2008 – 31, žalobu zamítnul a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Argumentaci žalobkyně, že se jednalo o úhradu dluhu z titulu její půjčky matce krajský soud nepřisvědčil, neboť dospěl k závěru, že takovou pohledávku mohla žalobkyně uplatit jen v rámci dědického řízení. Krajský soud shledal nedůvodnou rovněž námitku žalobkyně, že zůstatek na účtu zdědila. Konstatoval, že notářský zápis o schválení dědické dohody, který žalobkyně uzavřela se svou sestrou ing. M. J., je závazný pouze pro dědičky, proto z této dědické dohody neplynou žádné povinnosti pro další účastníky řízení, a proto k ní nelze přihlížet. Krajský soud dále dospěl k závěru, že zcela nedůvodná je také námitka žalobkyně, v níž poukazuje na nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí žalované. Konstatoval, že napadené rozhodnutí je sice stručně odůvodněno, nicméně je v něm uveden právní předpis, podle kterého bylo rozhodováno, odůvodněno z jakého důvodu je žalobkyně povinna předmětnou částku vrátit a jaké skutkové okolnosti byly žalovanou zjištěny a jsou důvodem pro vrácení přeplatku vzniklého na důchodu. Odkaz žalobkyně na § 64 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., shledal krajský soud nepřipadný, neboť toto ustanovení se týká vyplácení důchodů a řeší případy, kdy manžel (manželka) je povinna vrátit plátcí důchodu splátky důchodu poukázané na účet po dni úmrtí oprávněného a proto na daný případ uvedené ustanovení nedopadá. Krajský soud proto uzavřel, že napadené rozhodnutí žalované je věcně správné a že bylo vydáno v souladu s ustanovením § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost, která byla předána k poštovní přepravě dne 30. 1. 2009.

Krajský soud v Českých Budějovicích spis předložil Nejvyššímu správnímu soudu s předkládací zprávou, ve které uvedl, že kasační stížnost je podána včas. Nejvyšší správní soud se s tímto vyhodnocením dodržení lhůty k podání kasační stížnosti neztotožňuje.

Ze spisu krajského soudu vyplývá, že napadený rozsudek tohoto soudu, v němž byla stěžovatelka řádně poučena o možnosti podání kasační stížnosti do dvou týdnů ode dne jeho doručení, a to k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Českých Budějovicích, stěžovatelka převzala - jak vyplývá ze záznamu na doručence - dne 15. 1. 2009.

Podle § 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů od doručení rozhodnutí. Podle téhož ustanovení nelze zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti prominout. Ustanovení § 40 odst. 2 s. ř. s. pak stanoví, že lhůta určená podle týdnů končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit. Protože dnem, který určil počátek běhu lhůty pro podání kasační stížnosti (dnem doručení),

byl v projednávané věci čtvrtek 15. 1. 2009 a jednalo se o lhůtu dvoutýdenní, posledním dnem lhůty pro podání kasační stížnosti byl čtvrtek 29. 1. 2009. Tento den se totiž svým označením – čtvrtek – shoduje s označením dne, jenž určil počátek lhůty. Nejpozději v tento den mohla být kasační stížnost odeslána s účinky zachování lhůty.

Podle údajů obsažených na obálce byla kasační stížnost podána k poštovní přepravě dne 30. 1. 2009. Stalo se tak až po marném uplynutí lhůty k podání kasační stížnosti. Nezbyvá tudíž než konstatovat, že lhůta pro podání kasační stížnosti byla zmeškána a Nejvyšší správní soud musel kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. b), za použití § 120 s. ř. s., jako opožděně podanou odmítnout.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, jestliže kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. března 2009

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu